

בית הכנסת היכל המלך

ע"ש מלכו של עולם

מיסודו של כולל ליל שישי מבקשי ה' ע"ש הרמח"ל

בנשיאות הרב אלון עטיה שליט"א

פרשת
היכל
המלך
גבעת יאב

פרשת: פקודי

הפטרה: ותשלם כל

מאמר הרב

לא יאונה לצדיק כל אוון...

ה אדר-ב התשפ"ד

העופות המפוטמים... כשהגיעה לבית קראה לשוחט, אחרי השחיטה שילמה לו, ומיד החלה בניקוי העוף ובישולו... הריח התפשט בכל הבית ותוך שעות ספורות היתה מוכנה ארוחה לתפארת... היא חיכתה לרב שיגיע אך מנהגו של הרב היה, שאם נתקשה באיזה עניין הלכתי באותו יום, לא היה יושב לאכול עד שפותר אותו... וכך נהגו בני ביתו אחריו לא לאכול ארוחה דשנה אם הרב לא אכל, מפני כבודו...

הרבנית ראתה שהרב טרוד, ואמר לה שישנו עניין מסובך והוא לא יאכל עד שיפתור אותו, והרבנית שמה את הסיר בצד, ולמחרת באה לחמם את הסיר, פתחה את המכסה ולנגד עיניה המשתאות היא ראתה - - -

שכל הסיר מבפנים התמלא בקורי עכביש עבים ממש כמו רשת פרושה עליו מבפנים... היא נדהצה ונכנסה לבעלה הרב, הראתה לו וסיפרה לו שהכינה את זה אתמול, שמה בצד וקרה משהו שלא קורה במציאות... הוא התפלא גם כן והורה לה לשים את זה בצד, עד שיתפנה להרהר בדבר, היא לקחה את החלק האחר של העוף מאתמול ובישלה אותו, וגם באותו היום הרב לא אכל ממנו מפני שהזמינו את הרב בהפתעה לסנדקאות יחד עם כל משפחתו, והסיר נשאר בצד... המשך בעמ' 4

תקווה שיום אחד ייטיב את מעשיו וישוב לקונו, האם לא שווה בשביל זה להתאמץ ולהבליג...? ענה הרב. פעם אחת דרש הרב את הפסוק: "לא יאונה לצדיק כל אוון" שכל מי שהוא צדיק הקב"ה שומר עליו שלא יבוא לידי תקלה, והביא על כך דוגמאות מהש"ס ומחז"ל, ואותו אפיקורוס ניסה להתווכח ולסתור, אך הרב ענה במתינות ואורך רוח מופלגת...

כשראה האפיקורוס שלא הצליח לענות לרב, החליט החלטה מרושעת: הוא יכשיל את הרב... הוא לקח שלשה תרנגולים ופיטם אותם בשומן של 'דבר אחר' [חזיר] וכך בתוך שבועות מספר כבר היו מפוטמים וגדולים מאוד, הוא קרא לסוחר ואמר לו שאם ימכור את שלשתם לרבנית בלבד, אזי יתן לו שכר כפול... הרבנית יצאה לשוק לקניות, ומיד הוא עט לכיוונה והכריז על מחיר מצחיק מאוד לכל שלשת העופות, הרבנית שמחה וקנתה מיד לרב את

פרשת פקודי מסיימת את הפרשיות שמדברות על המשכן והשראת השכינה בישראל.

בימינו אין משכן ולא מקדש בעוונות הרבים, אך ישנם אנשים ששורה עליהם שכינה, והם כבית מקדש ואף יותר מכך - שהרי בית המקדש שוכן במקומו בהר המוריה, ואינו זז... אך הצדיק ששורה עליו שכינה, הוא ממש בית מקדש מהלך!...

כמו שאירע בבית המקדש ניסים מופלאים, כך גם מתחולל עם הצדיקים הקדושים שהם בחינת בית המקדש, ודעו רבותי שכל אחד מאיתנו-מעם ישראל יכול וצריך להיות קדוש כזה ששכינה שורה עליו, ומן השמים מצילים אותו מכל נדנדוד עבירה, חטא עוון ואשמה...

אחד מן הצדיקים הגדולים שהביאה לנו היהדות הצרופה היה הגאון רבי יצחק שור בעל הספר 'כח שור' מרוב אהבת בני עירו אליו הם כינוהו בחיבה: ר' איצק'ל...

בין אנשי עירו שסרו למשמעתו, היה אדם קל דעת שדעותיו נטו לאפיקורסות, והיה משמיע את הגיגיו בכל מקום ובקול רם, ואהב להתפלמס עם הרב.

בני הקהילה ניסו להניא את הרב מלענות לו, הרי הוא לא רוצה לשמוע באמת, וזה לא מכבוד הרב לרדת לזוטות כאלו... אך הרב היה עונה תמיד בסבלנות ובחיוך, "הרי יש

זמני כניסת ויציאת שבת:

רבינו תם:
19:05
19:03
18:59
19:05

יציאת השבת:
18:25
18:27
18:24
18:26

כניסת שבת:
17:12
17:28
17:16
17:29

ירושלים
תל אביב
טבריה
באר שבע

חייל החלכה

בחכמת התורה, אמנם אם הגר הוא תלמיד חכם, והישראל אינו, הרי שאז הגר קודם. ואפילו ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ.

ממצוה יקרה זו של אהבת הגר יש לנו ללמוד על דרך המוסר, לרחם על אדם שהוא בעיר שאינה ארץ מולדתו ומקום משפחת אבותיו, ולא נעביר עליו הדרך במצאנו אותו יחידי, ורחקו מעליו עוזריו. כמו שאנו רואים שהתורה תזהירנו לרחם על כל מי שצריך עזרה. ועם המדות הללו נזכה להיות מרוחמים מהשם

יתברך, וברכות שמים ינוחו על ראשנו (לשון ספר החינוך מצוה תלא). והוא הדין לדיירים שבאו להתיישב בשכונה חדשה, יש מצוה לעזור להם בהתאקלמות. וכן לסייע לבחור שמגיע לישיבה חדשה, או לילד חדש בתלמוד תורה, וכן על זה הדרך, שבשעות אלו זקוקים הם עד מאוד למילה חמה, תשומת לב ועזרה.

ז. חיוב ואהבת לרעך כמוך על כל פרטיו ודיניו, חל גם על ממזר.

ח. נכון לגלות חיבה ואהבה ליהודי שאינו שומר תורה ומצוות [חילוני] או ששומר חלק קטן מהן [מסורתי], ויעזור להם כפי יכולתו, כדי שיוכל לקרבם אל אביהם שבשמים, ומשום דרכי שלום. אך אין עליהם חיוב ואהבת לרעך כמוך, וממילא אין חיוב לעשות עמהם חסד, כי אם מדה טובה והנהגה נכונה, כדי לקרבם אל צור מחצבתם.

ט. חיוב ואהבת לרעך כמוך הוא לישראל דוקא ולא לגויים, וכמו שכתבו הראשונים, ולא כפי שעלה על לב מאן דהו.

(שו"ע המידות)

א. מצוה זו של ואהבת לרעך כמוך, נוהגת בכל עם ישראל, בין איש ובין אשה. ופשוט וברור החילוק בין האהבה המחוייבת כאן, לבין אהבת נשים האסורה, שזו אהבה לבבית, וזו אהבת תאוה. וכשם שכל אחד אוהב את בנותיו אחיותיו ושאר קרובותיו אהבת רעים ולא אהבת נשים, וכשם שהאוהב את חברו משום ואהבת לרעך כמוך, אין לו שום תאוה אליו, כי אם אהבת לב כשרה ויפה אשר מחוייבת, כן אהבה זו היא בכל בני ובנות ישראל.

ב. חיוב ואהבת לרעך כמוך הוא גם עם בני ביתו, עם אשתו ועם ילדיו, עם הוריו ואחיו. ועל כן אב העושה את צורכי בני הבית, מכין אוכל, מסדר את הבית, שוטפו, מדיח כלים, וכדומה כל פרטי הפרטים הנעשים בבית לאלפיהם, מקיים בהם מצות עשה מן התורה שנאמר ואהבת לרעך כמוך.

ג. על אף שהתבאר כי יאהב כל אחד מישראל אהבה שלימה כגופו, מכל מקום את החכמים יאהב באהבה יתירה.

ד. חיוב ואהבת לרעך כמוך הוא גם בגרים, ובהם התווספה מצות עשה נוספת לחיוב אהבתם, שנאמר ואהבתם את הגר

ה. אולם אם באפשרותו לעשות חסד או עם ישראל או עם גר, הישראל קודם, ואף על פי שבעוזרו לגר מקיים עוד מצוה מן התורה שנאמר ואהבתם את הגר, מכל מקום איכות המצוה לעזור לישראל, גדולה יותר. במה דברים אמורים כאשר הישראל והגר בעלי אותה דרגה

צליח עם אגיות

בתחילת הפרשה נכתב: "אלה פקודי המשכן משכן העדות" שואלים חז"ל: למה נכתבה המילה 'פקודי' פעמיים?

ותירו: שזה מפני שהמשכן נחרב פעמיים! למה צריך להזכיר את זה עכשיו? כעת מדובר על בניית המשכן לא על חורבנו?

התירוץ לכך מתוק ונפלא: הכאב הגדול על בית שנחרב אינו לאחר שהוא נחרב, מפני שפעמים רבות שאת הנעשה אי אפשר להשיב, הן מחמת פירוד לא מכובד, הן מחמת שהבעל היה כהן...

לכן באו חז"ל בעומק לבן ורוחב שכלם ואמרו: תהיו חכמים להשרות שכינה בבית לפני שנכנס יצר המחלוקת חלילה! וכדברי החכם מכל הדבר: "טרם התגלע הריב - נטוש" אל תתן לו להתחיל!...

עמלנו אלו הבנים

כשמוזכר איתמר בנו של אהרן הכהן, הוא מוזכר תמיד יחד שמו של אביו, ולדוגמא בפרשתנו: "ביד איתמר בן אהרן הכהן". מדוע זה כך?

התורה באה ללמד אותנו, שלא נחשוב שהקב"ה לא יודע חלילה שחינוך הילדים זהו הדבר הקשה ביתר שיש... לא לחינם אומרים ב'הגדה של פסח': "עמלנו - אלו הבנים!". וכיון שיש בזה טורח עצום, להשגיח בכל רגע ורגע על כל ילד וילדה, בכל פרט בגדילתם...

יכול האדם להתייאש ולוותר חלילה, לכך באה התורה ומציינת: ברגע שהילד עולה ומתעלה - הוריו מתעלים עימו! הכבוד שיהיה להם בעולם הזה ובעולם הבא הוא נצחי! הוא שווה כל מאמץ עילאי שיהיה! על זה אמר שלמה המלך: "בן חכם ישמח אב". נשמח בכל צד של מאמץ ששכרו הנפלא בצדו - נחת!

ויבאו את המשכן אל השה...

סיפור לשבת

כל מפעלי החסד הכבירים נוצרו מתוך דחף של עשיה, ונתקיים בהם הכתוב 'והיה ראשיתך מצער' ורק לכן 'ואחריתך ישגה מאוד', אם היו אלו מחכים ליצור מפעל מושלם היינו אנו מפסידים את כל אותם מפעלי תורה וחסד.

קרובה לשתיים בלילה כאשר הטלפון בביתי צלצל, מצדה השני של האפרכסת דיבר בהתרגשות אחד המשתתפים באסיפה, 'בא ניצור עכשיו קשר עם מגיד השיעור הקיים זה מכבר בבית הכנסת ונתייעץ עמו'. השעה שתיים בלילה, התקשרנו, הוא שמע את הדברים בשמחה רבה, ואדרבה, עודד אותנו להגדיל תורה ולהאדירה, מטלה אחת מתוך רשימה כל כך ארוכה הוסרה, עדיין נותרו דברים רבים לעשותם, החלטתי לעמוד מן הצד ולראות כיצד יפול דבר. והדברים נפלו, יהודים יקרים, במהירות וביעילות, עם בוקר יצאתי מביתי, ומיד בצעדי הראשונים פגשתי את הרב חיים ברילנט ז"ל מנהל תנועת צעירי אגודת ישראל, הצעתי לפניו את הרעיון, והוא ברך על כך בפה מלא, כעבור מספר צעדים, 'נקרה' בדרכי גבאי בית הכנסת,,, גם הוא התלהב.

סיפר מגיד שיעור ותיק של הדף היומי: במוצאי שבת קודש של סליחות, יומיים לפני תחילת המחזור החדש, אמרנו סליחות בבית הכנסת המרכזי של שכונתנו כמנהג ישראל קדושים, עד השעה 1:30 בלילה, לאחר סיום הסליחות, עמדנו מספר אנשים ושוחחנו על סיום הדף היומי העומד על הפרק, ובתוך כדי הדברים אמרתי בדרך אגב, כי בשכונתנו הגדולה אין שיעור דף היומי, ואולי כדאי לייסד כזה. אמרו לי השומעים:

נו, קריינא דאיגרתא! השבתי להם כי זה לא מספיק, והצעתי, כי נחלק את אמירת השיעור בין מספר אברכים אשר ישמשו בתורנות בתפקיד מגיד השיעור, נענה אחד השומעים ואמר: בבית הכנסת קיים שיעור נוסף, ואף על פי שמגיד השיעור הוא תלמיד חכם מופלג ובוודאי ישמח עם הקמת שיעור דף היומי, מכל מקום, אין ראוי לייסד שיעור דף היומי בלא לקבל את הסכמתו. משתתף אחר אמר: צריך לקבל רשות מהמרא דאתרא שליט"א. דא עקא, שבאותה תקופה קשה היה לפגשו, עקב מנוחה שנכפתה עליו לאחר מחלה. אחרים הוסיפו ואמרו, כי בית הכנסת משתייך לתנועת צעירי אגודת ישראל, ויש צורך לקבל את רשות הנהלת התנועה, זאת ועוד, כדי להקים שיעור יש להדפיס מודעות, והזמן – קצר, אני שתקתי וה'רעיונות' המשיכו לזרום, "לא כדאי לפתוח שיעור יומיים בלבד לפני החגים", טען אחר בלהט, השיעור יתפרק לפני שהוא מתבסס, כדאי להתחיל 'אחרי החגים'...

הראשונים פגשתי את הרב חיים ברילנט ז"ל מנהל תנועת צעירי אגודת ישראל, הצעתי לפניו את הרעיון, והוא ברך על כך בפה מלא, כעבור מספר צעדים, 'נקרה' בדרכי גבאי בית הכנסת,,, גם הוא התלהב.

אותו יום נזקקתי לבקר אצל הרופא, והנה בחדר ההמתנה ניגש אלי אברך ושח בפני כי שמע אמש את הדיון שהתקיים בבית הכנסת, "מה יצא?" הוא שאל, "לא ברור", אמרתי לו. הוא השיב, כי יבקש מרעייתו להכין מודעה יפה על פתיחת השיעור, אף על פי שספק אם השיעור יפתח, כדי שאם אכן יפתח – המודעות לא יהוו עיכוב. סיימתי את ענייני אצל הרופא, יצאתי אל הרחוב ונתקלתי בחתנו של הרב שלנו שליט"א, אני לא פציתי את פי והוא אמר לי, "אף על פי שאין כעת גישה לחותני שליט"א, אך אם אתה זקוק לדבר דחוף אתה יכול לשאול דרכי". נזכרתי שיש לי שאלה אם כדאי לפתוח שיעור יומיים לפני ראש השנה, ובכלל, עלי לקבל את ברכתו ואת הסכמתו לכך, בא נלך אליו עכשיו, הפטיר החתן. כעבור מספר דקות יצא עם חיוך רחב, הרב אמר שדברים טובים לא דוחים, ומי אומר שהחגים יפריעו, וכמובן, הוא בירך להצלחה מרובה, באותו ערב הגיעו המודעות המרשימות לביתי, מה יכול הייתי לעשות? הדבקנו אותם בשכונה, למחרת בערב, יום שני, אור לכ"ז אלול, נכנסתי לבית הכנסת בשקט, בלא לארגן גמרות, בלי רעש, אולי בסוף אף אחד לא יבוא...

המשתתף האחרון שעד כה לא התערב, הוסיף ואמר, כי בנוסף על כל הנ"ל, ראוי ונדרש לבקש את רשותו של הגבאי. דממתי, כדי למלא את רשימת המטלות שפורטה בן רגע על ידי הנאספים, היה עלי להתפנות למספר ימי עבודה רצופים, ברוך ה', הנני עמוס מטלות נוספות הממלאות את כל זמני, ומטבע הדברים שמעתי את הטענות ואת המענות בהקלה מסוימת – נו, באמת אי אפשר לפתוח את השיעור, חבל,

המשיך בעמוד 4

היכל החודעות

- א. העלון להצלחת א.ח.ב.א. נתרם בעילום שם להצלחתו בכל העניינים ברוחניות וגשמיות, אמן. כל מי שרוצה להקדיש את העלון הקדוש המופץ בכחמשת אלפים עותקים בכל רחבי הארץ הקדושה, מוזמן לפנות לר' שלמה רחמים בטלפון: 0533121838 ולהעביר את השמות שמעוניין שיכתבו בעלון לרפואה, להצלחה, לזיווג, לזרע של קיימא, או להבדיל לעילוי נשמת יקריו, ויונצחו בעלון בשבתות הבאות.
- ב. כל מי שמעוניין להצטרף למיזם קריאת הוזהר הקדוש ברציפות בבית מדרשנו, מיזם שעליו קרא הרמח"ל הקדוש שאם היה באפשרותו היה מתקן את זה בכל מקום לרוב הש"ס העצומה שגורם בישראל! יפנה לאחראים על השיבוץ היומי במהלך השבוע: סבב א-ר' חננאל אברמוף: 0548460510. סבב ב-ר' אלעד אהרוני: 0548463387.

המשך מאמר הרב...

למחרת באה לחמם את הסיר השני ולפליאתה גם איתו אירע כמו עם קודמו... היא רצה לחדרו של בעלה הרב, והוא השתאה כמותה, והורה לה להשאיר את הסיר בצד... כשחזר הדבר בפעם השלישית לפליאת כל בני הבית, הרב הורה: "לא לבשל מהעוף הזה! גם את שני העופות שנקנו עם העוף הזה, בשום אופן לא לבשל! מן השמים מרמזים לי משהו שימו בצד, עד שנראה להיכן הדברים מגיעים..." בצהרי אותו היום נשמעו דפיקות עזות בדלת, ומי עמד שם? האפיקורוס... חיוך גדול על פניו, והוא אמר כמנצח: "אין ספק שרבינו איש קדוש וצדיק ואיך מן השמים הכשילוהו...? הרי הרב אכל כבר יומיים מעוף מפותם ב'דבר-אחר'...?" הרב חייד וביקש מהרבנית להביא את הסירים... תוך רגע היו שלשת הסירים מכוסים לפני הנוכחים, הרב הורה לאפיקורוס לפתוח את המכסים של הסירים, ועיניו התעגלו בתדהמה... הרב סיפר לו על השמירה מהשמים, שאף אחד מהמשפחה לא נכשל! וקירב אותו לתשובה שלימה! זו דוגמא להיות משכן לה' ע"י שמירת תורה ומצוות בקדושה וטהרה. שבת שלום.

הבטתי לפינת בית הכנסת והבחנתי בשש עשרה זוגות עיניים התולים מבט מצפה, להתחיל ללמוד דף היומי. השיעור קם והפך לעובדה, ברוך ה' אשר לא עזב חסדו, במשך השנים נוספו לומדים רבים, ובחסדי ה', מעולם לא בוטל שיעור דף היומי, כולל בראש השנה, בליל יום הכיפורים ובהושענא רבא, בליל פורים, בערב פסח וכדומה. איך הסיפור הנפלא הזה קשור לפרשה? שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כבוד הקרשים, שאין כח באדם לזקפן ומשה העמיד אותו, אמר משה לפני הקב"ה איך אפשר הקמתו על ידי אדם, אמר לו עסוק אתה בידך, נראה כמקימו, והוא נזקף וקם מאליו (לשון רש"י). אהרון הכהן הניף כ"ב אלף לויים ביום אחד, אם היה אהרון חושב הכיצד זה יתכן? היה מגיע למסקנה שזה לא יתכן, אך הוא התחיל בעשייה והקב"ה סייע על ידו, הכהנים ששחטו קרבנות פסח בכמות של כפליים מיוצאי מצרים, היו אמורים להתיאש מראש מהמטלה הבלתי אפשרית, אך כל אלו קמו ויעשו והצליחו, נתחיל בעשייה ברוכה אפילו במשהו קטנטן, והקב"ה ישלים על ידינו! כדברי הפסוק: "השם יגמור בעדי". שבת שלום. (תודה לר' א.ד. על הסיפור).

כמה דברים על הגאון רבי יהודה אריה ממודינא

הגאון הגדול ר' יהודה אריה ממודינא נולד בוונציה ליצחק ורחל דיאנה מהעיר מודינא, נצר למשפחה יהודית מכובדת שגורשה מצרפת, והתיישבה בעיר מודינא. בילדותו נודע כעילוי, ובגיל שנתיים וחצי כבר קרא לפליאת כולם את ההפטרה - בבית הכנסת המקומי! בואו נלמד מעט אודותיו...

היכל היוצאים

- א. היה תלמידו של הגאון הרב שמואל יהודה קצנלבוגן, ושל רבי שמואל בן אלחנן ארקיוולטי [מחבר הספר 'ערוגת הבושם'].
  - ב. בגיל שלש עשרה כתב חיבור נגד הימורים [שכנראה היו נפוצים מאוד בזמנו] בשם 'סור מרע'. וכיון שעסק בפולמוס נגד הנוצרים, חיבר גם ספרים המאמתים את התורה ומצוותיה! ובימי חייו חיבר למעלה משלשים חיבורים בכל מקצועות התורה!
  - ג. העמיד תלמידים רבים, ובהם הגאון רבי שאול לוי מורטירה.
  - ד. רבי אריה נפטר בכ"ח אדר שנת ה'ת"ח (1648 למנינם) בעירו ונציה שבאיטליה, ושם נטמן.
- ה. היה דרשן בחסד עליון, שנהרו לדרשותיו לא רק מבני עמנו, אלא אפילו גויים... זכותו תגן עלינו, אמן.

שאלות בנושא אהבת ישראל

- א. האם יש חיוב לאהוב את הגרים כמו את ישראל?
- ב. האם יש חיוב מדין דרך ארץ לאהוב גויים גם כן, מפני שהם בריה של הקב"ה?
- ג. האם יש חיוב אהבה לחכמי ישראל יותר מאהבה רגילה?
- ד. מאיפה לומדים על עזרה למי שבאו להתאקלם בשכונה?

תשובות בהיכל ההלכה בעמוד 2

שיעורי הרב ברחבי הארץ:

- יום ראשון:** בנתניה: בית הכנסת 'אהל יצחק' רחוב חטיבת הראל 8, בשעה: 19:00. (בכולל למטה) בכפר סבא: בית הכנסת 'אלי כהן' רחוב שלמה המלך פינת מצדה בשעה: 20:15.
- יום שני:** בבאר יעקב; בית הכנסת 'אברהם אבינו' רחוב הרב עוזיאל 7 בשעה: 17:15, לאחר תפילת ערבית.
- יום שלישי:** בירושלים, ביה"כ "מוסאיוף" רח' יואל 25 בשעה: 15:00. (שידור חוזר בטל: 03-6171068 שלוחה: 50) בירושלים, שכונת פסגת זאב בית הכנסת 'נחלת צבי' רחוב אליהו מרידור 42 בשעה: 19:30.
- יום חמישי:** בירושלים בית הכנסת 'תפארת ירושלים' - היזדים, רחוב אדוניהו הכהן 26 בשעה: 14:00. בירושלים, בית הכנסת "בורוכוב" - 'חזון יעקב' רחובות הבוכרים 21 בשעה: 20:20. בגבעת זאב בית הכנסת 'היכל המלך' לימוד 'ליל ששי' כל הלילה החל מהשעה: 22:00 בע"ה.